

Observatoriu ese de doue ori in
septembra, mercurea si sambata.

Pretiul

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl.,
pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa
cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis
cu posta in laftru monachiei
pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl.
— In strainatate pe 1 anu 10 fl.
sau 22 franci, pe 6 luni 5 fl. sau
11 franci; — numeri singuratici se
dau cate cu 10 cr.

Ori-ce inserate,
se plătesc pe serie său linia, cu
litera merunt garmondu, la prima
publicare cete 7 cr., la adou'a si a
treia cete 6 cr. v. a. si preste aceea
30 cr. de timbru la tesaurul publicu.
Prenumeratunile se potu face in
modulu celu mai usioru prin assem-
natunile postei statului, adresate de
a dreptulu la Redactiunea Diariului
Observatoriulu in Sibiu.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Nr. 78.

Din Bucovina.

(Urmare si fine.)

"A se concede din partea statului, ceea ce nu se mai pote denega in diu'a de astazi, acelu dreptu sacru alu unei natiumi — in teoria, in principiu, in constitutiune, si a i se refusá totu-odata aplicarea lui in vieti'a practica, — intr'unu statu modernu, asia numitu „statu constitutionalu“, „statu de dreptate“, — acesta nu pote fi de folosu nici pentru una din ambele parti.

„Acesta trebue se ne servescă de indemnu si inboldire, a nu deveni in viitoru, nici noi insine culpabili la acesta nefavorabila stare a nostra, prin apathia, sau prin nepasare. Se dice ca dela noi, dela initiativ'a nostra, dela misicarea nostra, dela dovedile si manifestarile vitalitatii nostre, depinde de acum inainte in cea mai mare parte inbunatatierea starei nostre. Fia asia! Se dovedimura cu totii, ca nu ne-amu datu indereptu ca nu amu lasatu nimicu necercatu, spre a ajunge acestu scopu. Libertatea de pressa, libertatea intrunirilor, dreptulu de petitiune, autonomia comunala, consiliile scolare din comune si din cercuri, — tote acestea si alte mijloce legale, in marginile constiutuii, trebue dara, este de neaparata necessitate, a le intrebuinta cu statornicia neobosita, cu devotamentu patrioticu si cu energia nebiruita, spre a elupta poporului nostru in realitate acele drepturi ce i s'au asicurat in principiu — pentru desvoltarea sa morală, natională si intelectuala. Era mai alesu una se ni jaca la inima: se nu negrijim cu limb'a materna, talismanul nationalitatii in favorulu unei alte limb'i, nici in vieti'a privata, si cu atatua mai puçinu in sinulu familiei nostre; dara mai cu deosebire se ne servimu de ea in afacerile, referintiele si corespondentiele oficiose, ori si candu si ori si unde, si se intrebuintiamu tote mijlocele legale de a indemnă si pe comune si celelalte organe autonome spre imitare. Si atunci se fumu securi ca amu facutu „pasulu celu mai mare“ pentru emanciparea si egal'a indreptatire a limbei nostre, si cumca nimicu nu aru poté schimba intr'unu timpu atatua de scurtu fisionomia — tierii, unde limb'a parintiloru nostri, astazi in er'a cea de aură a constiutuii, este inca isgonita din vieti'a publica, ocupandu in patri'a sa locu de umilintia. Numai atunci se va respecta limb'a nostra de catra altii,

candu voru vedé, ca o respectam si noi, o iubim si nu ne potem incungiura fara de ea.

„Deci se nu perdem nici-odata din vedere nici o ocasiune, nici unu mijlocu, nici o modalitate, care ar fi apta a contribui la realizarea acestei dorintie; ca-ci demnitatea de cetatianu, ca cugetul si onorea ne indatoresce pe fia-care membru dintre noi, a lucra in partea sa din tote poterile pentru acestu scopu alu societatii, la care ne-amu unitu. Numai atunci candu va fi sprijinita de catra d-vostre cu barbatia in modulu aratatu, societatea va strabate si va lucră cu succesu pentru scopurile de cultura nationala in tiera nostra. Si daca vomu aduce intr'acestu chipu program'a societatii din ce in ce totu mai multu la inplinire, asiediandu limb'a materna prin propri'a nostra initiativa, prin inbatisarea nostra, prin conlucrarea aratata sincera, statornica si energica a fiacarua dintre noi, intru catu atarna acesta dela noi, — limb'a nostra in tiera in positiunea-i onorabila ce i se cuvinte dupa drepturile strabune si dupa constitutiune; intarindu poporul in consciintia sa nationala si cultivandu-lu dupa potintia in limb'a sa si in legea sa, respectandu-i firea, originea si individualitatea; numai atunci societatea domnilor-vostre va responde chiamarii sale, va dobandi ajutoriul ceriului si va merită binecuvantarele urmasilor nostri.“

Ah! dorintie si ilusuni sublime de ce nu mai esiti din labirintulu intunerecului! . . . Ore de ce tocma in Bucovina atata regresu? Ore de ce tocma aice atata indiferentismu si amortiela, — simptome de morte? — Ca si inainte de 10 ani asia si „astadi“ Bucovina este in „statulu quo“, cu acea trista deosebire numai, ca atunci nobilime, preoti si alte stari incepusera a se destepeta puçinu; astazi inse jacu cu totii adancu adancu in somnulu nepasarei fatale. Inainte de 10 ani nobilime, preoti, invetitori, functionari bucovineni, cu totii alergau pe langa standardulu societatii pentru „literatur'a si cultur'a poporului romanu“ din acesta nefericita tiera; astazi inse societatea amintita este parasita ca nici-odata si nu arare-ori audi dicendu unulu sau altulu: „Ce folosu asiu avea, de asiu fi membru, daca din caus'a departarei nu me potu folosi de mijlocele societatii.“ Ba, omu fara inima si crieri, care cugeti, blistemulu posteritatii, a se te ajunga nesocotindu inalt'a macsima „in unire e

potere“. Fia munc'a unui particulariu uriasia, fia inordarile sale preste tote marginile, scopurile inbunatatirei comune a poporului nostru nu se voru ajunge in veci. Si se nu creda unu muncitoriu particulariu bucovinenu ca 'si va ridica numai cu poterile sale scar'a nemuririi, ca-ci tocmai candu se va crede in culmea ei, va fi mai reu infieratu cu stigm'a negrului egoismu si va fi judecatu ca a traitu numai in sperant'a gloriei proprie — nesocotindu sacrele trebuinte ale confratilor sei. — Se pasim'u deci cu totii cei din generatiunea jună — care mai alesu pare a fi esclusivista — sub stegul mandru alu societati nostre, se luptam cu poteri unite pentru scopurile ce si-a propusu si se luamu inca-odata la inima cuvintele: „Munc'a este adeverat'a vietia a omenimei.“

Transilvania.

— Fagaras, 30 Sept. Adunarea municipală a comitatului tinuta ieri a fostu mai bine cercetata de catu cea din primavera trecuta, ca-ci, dupa unu anu si 10 luni, catu au trecutu dela alegerile din 1878, acum antai'a ora venira si membrii representanti din cerculu Branului, cari, intre noi fia disu, pentru departare, vinu numai candu i aduce vre-unu interesu particulariu alu cercului lor, cat-o-odata si numai personale alu unora.

Conformu programei, indata dupa deschiderea siedintiei s'au cettu vreo 40 articuli de lege din 1879, unu volumu intregu, si totu numai in limb'a magiara, ca-ci precum se scie, ori catu au reclamatu nationalitatile, atatua la dieta prin deputatii, pe cati le-au fostu permisu a'i avea, catu si prin organele de publicitate, pana acum nu li s'a datu nici o ascultare, ca adeca legile tierei se se traduca si in limbile lor, precum se facea sub sistem'a austriaca absolutistica si multi defaimata, candu era aplicati translatori la ministeriul justitiei pentru noue limb'i si alti translatori in provincii, unde se publicau buletinele provinciali in limbile tierei, pentru ca atunci gubernulu nu voia ca legea pentru unii se fia mama, era pentru altii ciuma. De aci ve poteti face o idea, ce a potutu folosi publicarea aceloru legi intr'unu comitatul locuitu aproape numai de romani.

Din obiectele date in discussiunea adunarii voi atinge aci numai unele mai memorabili.

totu poporulu din Atic'a? Cetesca ori-si cine nu crede, in caletoriele lui Anacharisis celu teneru prin Grecia de Abate Barthelemy, unulu dintre cei mai mari cunoscatori ai teatrului grecescu, unde elu descrie form'a din afara a teatrului de pre acele tempuri, si se va convinge, ca acela a fostu destinat a coprinde in sine pre totu poporulu din Atic'a fara deosebire. Era in Spania, ca si unde nicairi nu a in florit teatrulu in Europa in secolulu alu XVII, tota tiera crucisii curmedisiu era cutrierata de societati teatrale urbane si rurali.* Si asia ceva pentru ce se nu pote fi si la noi? Adeverat ca sunt unele piese, cari pentru complicatiunea si vivacitatea loru pretindu unu edificiu stabilu si mare, si un'a decoratiune extraordnaria, si asia ceva numai in cetati pote se fia. Inse nu in aceste jace essenti'a teatrului, ele sunt asia dictindu numai un'a flore dintre cele mai desvoltate in gradin'a teatrului, si chiaru pentru acea nimene nu va judeca posibilitatea teatrului la noi dupa ele. Ba chiaru si aceste teatre nu ne sunt tocma cu nepotentia pre ici colo, cum p. e. in Brasiovu, Aradu etc. Apoi cine pote se scie inainte, daca teatrulu romanescu nu va fi in stare se petrunda chiaru si in cetatile unde Romanii sunt in minoritate, deca ar veni in concurrentia cu unulu strainu, mai cu sema deca fondulu nostru ar cresce asia, catu se pote si elu tinde mana de ajutoriu? Ca dora nu e metafisice impossibilu, ea deca Romanii cercetadia astadi teatrele Ungurilor si ale Sasiloru, Sasii si Ungurii se nu pote cerceta pre ale Romaniloru, mai cu sema deca ne vomu sili se fia mai bune ca ale loru. Dececa amu poté ajunge cu fondulu nostru de-o-cam-data numai la infinitarea alorou doue seu trei companie mici ambulante, si acea e destul, ca-ci cu tempu de va ajutá Ddieu, vomu merge si mai departe.

Fia ca liniile aceste se contribue la universalisarea ideei in fintiarei unui teatrul nationalu romanu.

Unu Blasianu.

*) Don Quixote inca a avutu de lucru cu un'a atare companie.

Foisióra „Observatoriului“.

Despre teatr.

(Fine.)

A dou'a opiniune, care vede in teatrul unu ce mai multu stricatosu decatul folositoriu, nu considera teatrul dupa idealu. Opiniunea acesta numera adepti pre ici colea mai cu sema in clerulu de ambele confessiuni. Inse deca teatrulu a cadiutu pre ici colo dela missiunea lui de a da educatiune morale, si s'a pierdutu in tendinta de a emancipa carne, sau de a divulgá idei panteiste prin asia numitele comedii fataliste, in cari nu caracterulu, nici virtutea, ci singuru fatul decide (literatur'a germana mai noua are multe drame de genulu acesta), pentru aceea teatrulu ca atare nu este de condamnatu. Peste acesta atari tendintie nu se potu sustine tempu indelungatu, si trebuesc se cedeze altori mai nobile, precum dovedesce p. e. teatrulu lui Voltaire, ca-ci pana astazi este mortu in Franch'a, si tote incercarile de a lu restabili au remasu fara rezultat dorit. Acesta pentru ca totu teatrulu de genulu acesta, este prea aproape de vieti'a vulgara, de realitate, si realitatea de cate ori vine in lupta cu idealitatea, totu de a un'a capituléza, mai curendu seu mai tardiu, inse securu. Ce e dreptu, parentii bisericiei zeléza toti fara exceptiune in contra teatrului, ba ambele drepturi, atatua celu apusenu in Corpus juris canonici, catu si celu resaritane in Pravila dechiară irregulariul pre acela, care s'ar casatori cu un'a actrice dela teatr. Inse daca vomu considera, ca toti parentii au traitu pre tempulu candu Bizantinismulu a fostu infectatul tote cultur'a europea, candu Grecii din Bizantiu ca nisice pigmei in comparatiune cu cei antici, nu mai erau in stare a petrunde in spiritulu dramaturgiei antice, ci in micimea loru se uitau la unu Sofocle, Eschilu si Aristofane ca la nisice princi, era opurile loru dra-

Inainte de 1848 se vorbea in Transilvania'ici-colea de cîte unu asia numitu „fondu nobilitariu“; dura după 1850, cercetandu gubernulu austriacu pe urmă' acelor fonduri, abia au datu de ele in vreo trei municipii, inse si acolo in disordine infroscata. Dupa-ce le-a limpeditu in cîtiva ani si le-a scos la lumina, a ingrijit totu odata, că se crăsca.* Fondulu nobilitariu alu vechiului districtu Fagarasiu au ajunsu pâna astadi la sumusior'a de fl. 12,000. Scopulu fondului eră, că din venitulu lui se se ajute functionarii, cari grigiau de averile orfaniloru nobili, că-ci de orfanii ne-nobili ingrigia numai D-dieu. Ne avendu astadi acelu fondu nici unu intielesu, că inainte de 1848, ministeriulu de interne a permis, că municipiulu se'lu folosescă la cumperarea sau zidirea unei case, adeca residentie, sau pretoriu alu comitatului, că-ci adeca precum mai multe alte municipia, asia nici alu districtului nostru n'a avutu nici odata pretoriu propriu, ci s'a strimtoratu cu toti functionarii sei in localuri inchiriate. Dar unde mai pôte fi vorba de a mai incarcă pe acestu poporu inipilat, cu sarcine noue, cine scie de cîte mii? Rescriptulu s'a luat simplu spre scientia.

Mai interesanta a fostu discussiunea escata din caus'a unei cereri o comunei Vistea de Josu, că statuinea de sub-prefectu (pretor) se se stramute dela Arpasiu de Josu érasi la Vistea. Acésta cerere are unu intielesu tragicu-comicu. Sciti că cu ocasiunea alegeriloru dietali, bietului poporu, dusu si sedusu, se promitea marea cu sare, numai se faca pe voi'a domniloru. Asia in a. 1872 alegerii din Arpasiu, respective boerii de acolo se portasera forte bine, că-ci au alesu pe comitele Teleky Sándor, despre care publicase colonelulu Urban, că in Nov. 1848 dedese focu la mai multe sate romanesci si spendiurase preste 30 de romani fruntasi. Din contra, locitorii din Vistea nevrendu atunci odata cu capulu se mérga pe calea Arpasianiloru, au cadiutu in disgracia si au pierdutu onórea de a avea la ei residentia sub-prefecturei. Alegerile din urma inse le dete ocasiunea binevenita, că in frunte cu popii si cu intelligentii locali, se'si corégă erórea vechia; că-ci vediendu ei lupt'a intre candidatii Kosi si Pap Alajos, la unu semnu datu de mai susu isi concentrara voturile in urn'a candidatului ministerialu Pap, secuui din Kézdi-Vasariheiu, candu din contra Arpasianii stetera pentru Kosi. Acésta comedia e cunoscuta la toti. Majoritatea membriloru s'aferit u dă satisfactiune corruptiunei legalisate, si bietii Visteni, au remas pacaliti.

Postulu de vicenotariu ilu castigă tinerulu juristu romanu George Etvesiu. Nu fara interesu au fostu alegerea celor 5 membri in comitetulu administrativu. Ungurii si mare parte dintre romani nu voiau cu nici unu pretiu că se fia realesu pop'a calvinescu Carolu Pánczel, care uresce din sufletu totu ce este romanescu si care, chiaru la conationalii sei, este reu vediutu. Dar cu tóte silintele puse din mai multe parti in contra alegerei lui, fu realesu cu majoritate de 12 voturi; care potemu dice că sunt mai multu ale functionariloru, si asia parochulu dela Zernesci, Traianu Metianu, intruní numai 32 voturi. Ceilalti membri, A. Micu, Romanu, Duvlea si (. . . nu se pôte ceta) au fostu alesi cu unanimitate de voturi.

Fiindu-că la alegerile trecute s'a luat in consideratiune la ocupara functiuniloru mai multu „conduit'a politica“ de cîtu calificatiunea, urmarea firésca a fostu, că administrarea comitatului se ajunga acolo, unde o vedem, si astadi, comitele supremu secera aceea, ce s'a semenatu atunci. Cu ocasiunea scontrarii oficeloru municipali d-sa a remas fîrte reu satisfacutu; dar' s'a potutu sci inainte, ca asia va patî. Pe pretorulu George Popu Grideanulu, celu faimosu, care a adusu pe romani la alegerile dietali sub amenintarii de pedepse grele, in fine se vedîu silitu a'lui suspinde si a'lui dă pentru alte fapte ale sale in cercetare disciplinaria. Alti doi pretori, Herseni si George Boeriu, sunt stramutati din statuimile loru in aceeasi calitate. Doi cancelisti Borosnyay si Pokol, sunt dimissionati. Despre vestitulu Benedek, care se afla in functiune de fiscalu, inca se aude, că nici chiar' prefectulu n'ar fi in stare, tocmai se vrea, de a'lui mai acoperi cu auctoritatea sa.

Pena peccati, se pôte dice la tóte acestea. Bietulu poporu le scie si le simte greu, dura ce pôte densulu ajuta?

Se nu creă cineva, că abusurile nu aru fi

date pe fața si reprobate la tóte ocasiunile in adunarile municipali; dara cine scie si cunoscă machinari'a administrativa si mai alesu a sistemei de astadi, nu ne va inculpa cu nepasare; că-ci se scie, că alegerile la noi că si preste totu in tiéra, au fostu denumiri din partea gubernului. Comitetulu care ar fi se veghiedie asupra administratiunei, este compusu, precum bine sciti, in majoritatea sa din functionari, cari aici, că si in ori-care altu municipiu, nu cutédia se'si casce gur'a fața cu prefectulu atotu-potente.*)

Corespondentie particulară ale „Observatorului“

Zelau, 30 Sept. In man'a toturoru calamitatiloru la care sunt espusi fiilu natiunei nóstre, totu resare si pentru ei cîte o di buna si de bucuria. Despre una că acésta voiu se ve intretinu, chiaru si cu risicul de a vetama modestia unui barbatu, pe care poporul din acésta regiune ilu numesce „parintele nostru.“

Onor. domnu proprietariu Georgie Popu, voindu a se conforma usului vechiu de a da sama alegatoriloru despre activitatea sa in calitate de deputatu la dieta, in 14/2 Sept. a intrunitu la casele sale din Basesci nu mai puçinu că 500 de barbati din poporu si aprópe la 200 persoane din clasua intelligentie romanesci. Cu acestu actu serbatorescu fusera inpreunate si altele doue: decorarea solemnă a domnisiorei Elena Popu unica fiica a domniei sale demna de parintii sei, cu crucea Elisabeta, pentru meritele castigate prin ajutoriulu datu ostasiloru raniti in lupt'a Romaniei pentru independentia sa, apoi santirea caselor de nou edificate.

Decorarea se execută prin reverenti'a sa domnulu protopopu si vicariu Alimpiu Barboloviciu in s. biserică din locu, in data după s. liturgia, in presentia unei frumose cunune de ospeti distinsi si a multimei de poporu.**) Era petrundietorie acele momente, in care vediuramu in midiloculu solemnitatiei modestia si timiditatea virginale representante in persoana tenerei domnisiore Elen'a, a carei missiune sublime mi se parea că este, a redespreta sacrulu sentimentu national si a'lui propagă in cele mai departate cercuri.

Dupa terminarea acestei solemnitatii toti ospetii s'au intrunitu in casele iubilului nostru barbatu, unde ilustra domna a casei ne primi cu cordialitate demna de matronele anticei Rome din secolii republicei Scipioniloru si Grachiloru.

In scurtu urmă si a dou'a solemnitate, cea religioasa, adeca santirea caselor totu prin domnulu vicariu. — Dupa acésta esindu cu totii in curtea spatiosa, unde asteptă poporulu adunatu, aci domnulu G. Popu isi facu darea de séma despre activitatea sa că deputatu. Sciti că dsa este unulu din oratorii eminenti ai Ungariei si Transilvaniei, de ori-ce nationalitate; asta-data inse punemu temeu mai multu pe marile adeveruri pronuntate in termini respicati, bine intielesi, decât pe frumusetele stilului retoricu. „Cum m'am portat eu?“ — intréba oratorulu si respunde totu densulu: „O sciti că v'am incunoscintiatu in tóte comunele.“ „Ce v'am adus?“ nu mai e intrebarea acésta, de cîtu ce amu voit u se ve aducu. M'am nesuitu a ve micsiora sarcinile, a ve scadé darile, si ceea ce este mai scumpu filoru unei natiuni, a ve castigă egal'a in dreptatire; dara in contra torrentului ce duce la peire, nu am potutu fi invingatoriu. — De si ungurii recunoscă interesele nostre si ale loru sunt comune, in realitate inse facu totudeauna contrariu. — Noi romani voim se traimus si se murim că romani; de aceea vomu si remanea totudeauna romani. Dara pentru că se fimu si se remanemu romani, este conditiune de viatia, că se ne iubim u natiunea si in buna intielegere unii cu altii se conlucramu pentru inaintarea, inflorirea si fericirea ei.

Discursulu dlui deputatu, din care deteram aici numai cîteva sententie, fu ascultatu cu atentiu incor-

*) La D-vóstra mai este de a se luă in consideratiune inca si ceealalta impregiurare, că dela mórtea spulberatului Colomanu Boér celu renegatu, nu vi se mai dă altu prefectu, ci comitatul Fagarasului este supusu cum amu dice, sub tutoratulu altui comitat, alu Brasovului. Apoi inainte numai cu 2 luni s'a disu dela locu oficiosu, că daca vei cauta bine, este si de prisosu a mai denumi unu altu prefectu pentru acelu comitat, care pôte fi administratu si prin unu vice-notariu dela Brasovu. Frumosu complimentu facutu locitoriloru si mai virtuosu intelligentie din districtulu Fagarasului!

**) Cu acestu actu alu decoratiunei romanii din Salagiu au datu totu-oata unu respunsu barbatescu si forte nemeritu acelor diarie, care Ddieu scie din ce cause misteriose, isi batusera jocu de Crucea Elisabeta, sub pretestulu de nimicu, că aceea s'ar fi in partitul la prea multe femei. Tocmai din contra, acea decoratiune s'a inpartit pâna acum la prea puçine femei. Datele statistice oficiale publicate estimpu pe a. 1877/8 se vorbescă. Femeile romane au datu numai in bani pentru armata, spitale si ambulanțe 427.137 franci, 2.554 Kilogr. scama, 10.967 bucati fasie si triangle, 23.750 bucati de rufe (albituri, camasi, ismene, fetie de perini etc.), 8.664 metrii de pensa, flanelu, panura (postavu), 1.827 bucati de asternutu, 1350 de inbracamente, apoi de a le mancarii etc. Mii de femei isi espusera sanetatea si isi aruncara viet'a in siantiu, in atmosfera inputita din ambulanțe si spitale, din barece si colibi. Si totusi, din 3 milioane de femei si fete romane se nu fia meritatu nici macaru siepte sute de inse acea modesta recunoscintia? Din tóte, s'a datu si dincóce la 21. Apoi nu e de ajunsu că a saritu diplomati'a dreptu in susu de „spaima“, se mai spariara si unii barbati. (?)

data, respectuosa si adesea intrerupta de aclamatiuni „se trăiesca.“

Dupa terminarea darei de séma, vediuramu pe domnulu vicariu urcandu pe unu pedestalu, cu facia rapita de unu sentimentu ce se parea că lu conduce, si audiram dela dsa intre altele:

„Dio'a nascerei unui popor e dio'a in care s'a redeseptat in elu sentimentulu de nationalitate. Acelu popor care nu e destuptat intru atata, pentru că se'si iubescă nationalitatea sa, originea sa, sangele seu, memor'a, traditionile si chiaru osemantele strabuniloru sei, nu'si va sci pretiul nici pe barbatu sei plini de merite, carii isi devotara viat'a, sanetatea si tóte poterile pentru fericirea si libertatea toturor. Unu popor că acela nu are viatia nici venitoriu in concertulu natiunilor care nu scie se fia cu tóta recunoscintia pentru nesuntiele si faptele conduceriloru sei intru a ne ascura existenta si individualitatea nostra nationale. Unu factoru resolutu pentru renascerea poporului roman este onorabilele domnu G. Popu, carele in zelulu seu nobile si sacru de a'si vedé natiunea respectata si fericita, nu crutia nici osteneala nici avere. Este adeverut, că faptele bune isi afla a loru resplata in conștiinta datoriei implinte; inse romanii din com. Selagiul dorescu a'si arata si in fapta aderintia caldurăsa cîtra barbatul loru de incredere; de aceea ei detersa espressiunea cea mai sincera sentimentelor de care sunt condusi, in adress'a loru din 16 Iuniu, 1879. (In acestu momentu se prezinta adress'a). Primii-o domnule deputati in semnu de recunoscintia pentru tinut'a d-vóstra intru realizarea drepturilor natiunii la diet'a tierii. Pastrati-o că unu documentu alu iubirei poporului si intelligentiei romane din Selagiu, cu care ve inscăcesc la toti pasii DV. Se traita la multi ani!“

Nu me simt in stare de a exprime prin cuvinte in liniiame cum asiu voi, profund'a impressiune produsa prin cuvantele memorate, ajunge a ve spune numai, că am fostu miscati cu totii pâna la lacrime. Dn. G. Popu emotionatu si cu ochii umedi, primindu adress'a dise intre altele: „Ve multamescu fratiloru, si ve declaru, că numai pâna atunci imi voiu iubi vieti'a, pâna ce voiu fi iubit de voi si voiu vedea prosperandu binele natiunei.“

Cu acestea s'a terminat memorabil'e serbatore intreita a romaniloru din Selagiu. A urmat apoi prandiu cu toastele usitate. Primul toastu fu dedicat pentru M. M. L. L. imperatulu si regele Franciscu-Josifu, augusta Sa consorta si tóta familiu domnitoria, de cîtra dn. vicariu, după care urmă alu domnului casei pentru concordia dintre romani; alu treilea elocente alu dlui deputatu Alesandru Popu din fostulu districtu alu cetatie de Petra, apoi ale dloru Medanu Filipu si altii bravi barbati. Dupa masa urma dantiulu, dela care junele si frumosele domne si domnisiore au potutu duce destule suveniri placute din acea frumosă societate romanescă, că-ci petrecerea tinu pâna demaneti'a. p.

Muresani in 1 Octobre 1879. Domineca in 28 Septembre a. c. st. n. amu fostu martori la serbarea unor ceremonii funebrale de mare insemnatate, atata din punctu de vedere religionari cîtu si nationale.

Parochulu greco-catholicu Arone Mateiu din Sant An'a de Muresiu, petrunsu de iubirea, ce o pastrăda cîtra fericita sa soția An'a si reverintia ce o are cîtra neuitatulu, genialulu, marele istoricu romanu, unulu de intre primii anteluptatori ai causei natiunii nationale, fratele societiei sale si cumanatulu seu Dr. Alesandru Papu Ilarianu, inca de mai inainte ne invita la parastasulu ce avea se faca in diu'a susu numita in memorie si pentru sufletele in Domnulu defunctiloru fratini Alesandru si An'a, era noi ne tinuramu de o sacra datorintia a asiste la acelu actu bisericescu funebru.

La aceea serbare religioasa a participat o multime de ómeni, atata popor cîtu si intelligentia, romani si straini, din locu si jru, asia in cîtu biserica din Sant An'a de Muresiu la alte ocasiuni destulu — se nu dicu prea-spatiosa, acum nu a fostu de ajunsu spre a ne cuprinde pe toti, si servitulu funebrale favorindu-ne si timpulu se au tinutu subtu ceriulu liberu, că toti veneatori si amentitiloru in Domnulu defuncti se pote luă parte.

Că parochi celebranti au functionat in frunte cu m. onor. domnu v. protopopu din Muresani Basiliu Hossu, onor. dni: Alexiu Vici din Nirasteu, Nicolau Laslo din St.-Georgiu, Petru Popu din Sabadu si Basiliu Saltelechi Florianu din Bardosiu.

In midiloculu multimei celei pie se vedea unu catafalcu invelit in doliu — La capu intr'o cununa de flori portretulu lucefererului natiunei nóstre, Alesandru Papu Ilarianu, nemidilociu langa catafalcu se afla sor'a defunctiloru, Carolin'a Papu din Budéiu, soțiu si cumanatulu defunctiloru, Arone Mateiu, si mai multi consangeni de ai acestuia.

Dupa finirea ceremoniilor religiose m. onor. d. v. protopopu Basiliu Hossu au tinutu o cuventare frumosă, in care a schitatu in modu populariu biografia fericitului Ilarianu atetandu, cine au fostu si ce au facut pentru romani, accentuandu cu deosebire că au murit fara se-si vîdea natiunea fericita si ideile realizate.

Dupa acésta s'a sanctuit parastasulu, ap'a, vinulu si pomele intru tóte conform ritului nostru oriental, apoi amu fostu invitati si la „pomană“, la care au participat mai toti cîti au asistat si la oficierea parastasului. In decursulu acesteia d. advocatul Simeone Calutiu a tinutu o meduosa cuventare intru neperitoria memoria a lui Alesandru Papu Ilarianu din mintile si ânimele natiunii. Au mai tinutu parintele v. protopopu Hossu pentru inbarbatarea persoanelor remase in vedea spre portarea grelei sarcine cadiute asupra loru, la care respunse d. parochu alu Nirasteu Alexiu Viciu.

*) In a. 1863 s'a publicat mai antaiu starea toturoru fondurilor provinciali vecchi din Transilvania, intre aceleia si acestu nobilitariu că vai de elu. Not'a Red.

D-lu parochu Arone Mateiu pe langa ce si-a inplinitu o santa datorintia facia cu soçi'a si cumnatului seu, a facutu si unu servitii placutu romaniloru, prin darea ocasiunei de a cunoscere si poporulu de pre aici, că cine au fostu Papu Ilarianu si ce au facutu pentru romani. Cu ce pietate ascultă acelu poporu blandu cuventarile, nu sum in stare de a Ve descrie. Acea serbare a fostu totuodata o scola pentru popora si autorulu ei merita tota recunoscinta.

Servesa si acestea cîteva sîre spre documentu, cum ca romanulu scie stimă si este recunoscatoriu cătra aceia, cari isi sacrificia totulu, chiaru si vieti'a pentru binele lui.

—x—

Necrologu.

An'a Duc'a nascuta Popu-Stragianu, in numele seu, alu nepotei sale Mari'a Rajnay maritata Ioanu Daniello, siefu de bureau la calea ferata, alu pruncului acestora Aurelu Traianu Daniello cu anim'a franta de dorere aduce la cunoscientia toturor consangeniloru, amiciloru si cunoscutiloru mórtea neuitatului seu sociu

Basiliu Duca'

fostu asessoriu la tribunalulu de comitat, fostu vice-comite si mai pre urma presidente la scaunulu orfanale alu comitatului Albei inferiori, care in urm'a unei suferintie grele de 2 ani si 6 luni, in alu 53-lea anu alu vietiei sale pline de activitate si in alu 25-lea alu fericei sale casatorii, in 6 ale 1. c. si-a datu nobilulu sufletu Creatorului seu.

Remasimile-i pamantesci binecuvantate dupa ritulu greco-catholicu, s'au asiediatu spre repausu eternu in cemeteriu rom.-cath. din locu in 9 Octobre.

Fia-i tierin'a usiora si memori'a binecuvantata.

Aiudu in 7 Octobre 1879."

Acestu necrologu este, că si multe altele, din cele mai neasteptate si cu atat mai intristatoriu, cu cîtu in vieti'a prea isolata in care petrecemu unii de altii de cîtiva ani incóce, prea puçini din noi au sciu ceva despre indelung'a bôla a bunului nostru confrate Bas. Duca; scimu ince cu atat mai bine cîtu perdu romanii transilvani in acelui barbatu probu, dreptu in tîte impregiurari grele, in care se afisea că functionariu, că romanu si patriotu. Cunoscemu si suferintiele lui, la care fusese supusu totudeauna in epoce grele, numai din cauza că elu intre tîte impregiurari tinuse la natuinea sa, la sangele seu. Basiliu Duca era totuodata unulu din acei barbati esiti odiniora din scôlele superiori ale Blasiului, caror uelu le-a facutu onore cu perseverantia pe langa principiele nationali sbeute din acelea. Elevu de ai lui Cipariu, Barnutiu, Rusu (auctorulu Icônei pamantului) si ai altoru barbati din periodulu renascerei, elu a remasu totudeauna creditiosu doctrineloru primite dela densii. Dara se pote canta si despre acestu barbatu:

Anii mei rapedi, viati'a 'mi traia
Ii vediu gramada in urma 'mi standu,
Precum stejaru'-si vede cadiendu
In préjma'si frundi'a cea vestedita.

AMICI EIVS
VOTUM POSUERUNT.

Romania.

Bucuresci Principele Alexandru I de Battenberg, Domnu alu Bulgariei, se intorse in tiér'a sa in 5 Octobre. In. Sa reg. Carolu I l'a petrecutu pana la Giurgiu, unde principele Aleandru i'a oferit u vaporulu seu unu prandiu stralucit. Dela Giurgiu Domnului Bulgariloru a plecatu cu vaporulu la Silistra, éra Domnului Romaniloru s'a intorsu in aceeasi di sér'a la 9 ore in capitala.

Petrecerea de 5 dile (nu de 4) a principelui Alexandru in capital'a Romaniei că óspetu alu Domnitorului si alu poporatiunei, este si remane in totu casulu unu evenimentu, care multu timpu nu trebue perduto din vedere. O petrecere de 5 dile nu mai poate fi considerata că simpla visita de cortenire, si "Romanulu" nu fara causa aduce aminte bulgariloru cu acesta ocasiune, că ei in totu timpulu cîtu gemusera subt jugulu turcescu, au avutu multu bine dela romani, in a caror tiéra si-au scutitu capulu, famili'a, avere, in ale caror scôle au potutu invetiá fiii loru atata carte, in cîtu astadi multime dintre aceia occupa functiunile inseminate in Bulgari'a.

Domnul Dimitrie A. Sturdza, ministru actuale de finantie s'a intorsu din strainatate érasi la importanta sa functiune. Acesta este a dou'a calatoria a eminentului barbatu de statu in strainatate in cele patru luni din urma. Press'a patriotică este forte reservata in privint'a nouei missiuni cu care ministrul de finantie fusese insarcinatu din nou de către suveranulu seu; daru diariele din Vien'a voiescu a sci cu tota certitudinea, că d. Sturdza fu érasi la Berlinu, asta-data ince mai multu numai in cestiunea caliloru ferate cunoscute subt firm'a vechia de Stroussberg, asupra caroia curgu negocitiunile camu de $1\frac{1}{2}$ anu cu scopu, că tiér'a se le rescumpere dela societatea de actionari, neasteptandu inlinirea terminului de 90 de ani, si asia se scape de o servitute forte uritiósa si neplacuta, de a vedea pe fia-care di, cum comanda si dispunu altii in cas'a ta. Se spune că si Bismark este interesat la afacerea aceasta, că ince elu e forte apelcatu a o vedea regulata spre indestularea ambelor parti.

Totu dilele aceste citim, că si cestiunea calei ferate Sibiu-Turnu-rosiu Cernavoda s'a pusu in ministeriulu Romaniei din nou la ordinea dilei. Este prea de doritu că se fia odata realizatu si planulu acesta; noi ince creduramu totudeauna, că elu se va potea luá in discussiune serioasa si meritória numai dupa-ce Romaniei ii va succede a pune man'a pe drumurile Strousbergiane si a intrá definitiv in possessiunea loru. Inse si pana atunci rogamu pe onor. domnu ministru alu lucrari-

loru publice, că dupa dieci de ani de traganare, se binevoiesca a dă ordinu strictu pentru restaurarea sioselei dela Calimanesci incóce pana la Riu-Vadului, adeca cîtu mai e nefacuta din partea Romaniei. In adeveru locuitorii districtelor limitrofe n'au meritatu acesta isolare, mai anume de cătra Sibiu, unde au trebuita se si vendia multime de producte si se cumpere totu feliul de manufaturi sibiene si pe langa aceea cei carii au se faca drumuri deparitate in tierile deparitate, se ajunga de a dreptulu la gar'a dela Sibiu, éra nu se incungiue cine scie pe unde, că se ajunga la vreo alta gara de cale ferata.

Britani'a mare.

Londra, 6 Octobre. Scirile care vinu pe fia-care di din Afganistan sunt forte neplacute pentru gubernu si poporu. Armata britanica este pe drumu cătra capital'a Afganiloru, unde mai deunadi cîteva regimete rebelle ucisera pe representantele Angliei si pe toti omenii sei. Poporulu englesu striga resbunare cumplita; dara scirile din urma vorbesu despre concentrarea mai multor regimete afgane, prea decise a resiste si a se bate cu anglii pana la esterminare. Suveranulu loru Chanulu Iacobu se vediu strimtoratu a fugi in castrele angle. Dara ce iar pasă Angliei de Afgani, daca nu ar stă altulu la spatele loru! Adeverul este, că in acea parte a Asiei, Russi'a si Anglia s'au apropiat u prea tare una de alt'a. Britani'a domina in Asi'a mai preste 200 milioane de suflete; dara si domnia Russiei se intinde pana la murii Chinei si preste Siberia inainte, pana la riulu Amur si la Camciatca. Acea rivalitate trebue se sparga odata intr'o lupta din cele mai teribili, pe care nu o voru impedece nici cei mai intiepti barbati de statu. La acea catastrofa voru inpinge in Anglia interesele comerciului mai alesu acum, candu se constata că capitalistii nu'si mai potu fructifica capitalurile nici cu 1%, ci abia cu $\frac{1}{2}\%$ pe anu, éra in Russi'a nu numai ideile liberali sa ne-tose, ci si cele mai revolutionarie, extravagante, nihiliste voru constringe chiaru pe regim, că se redice érasi unu ventilu dela infriosat'a machina ce se numesce poporu desperatu, se dea elementelor malcontente ocazie de a se omori si macela in afara undeva, in tieri straine.

Dupa informatiunile cele mai prospete comandantele generalu Roberts voindu a strabate p'intre munti spre capital'a Cabulu, in 2 Oct. fu atacatu si strimtoratu reu de cătra afganii munteni, si in Londra era temere mare, că iau taiatu drumulu asia; că nu potea apuca nici inainte nici inapoi.

Francia.

Paris, 6 Octobre. Republica exista acum de optu ani. Ea este dela 1792 incóce a trei'a incercare a unui poporu mare, a unei natuuni atatu de civilisate, de a se gubernă si a'si administră afacerile sale numai prin auctoritatea legilor, prin respectul cătra ele si prin poterea morale a sa. La inceputu au fostu forte puçini aceia carii au credutu in viitorulu republikei, in poterea de viatia a institutiunilor ei. Turbat'a rebeliune a comunardilor in a. 1871 spariase pe lume. Republica trecuta preste acelu mare pericolu, se declară si decretă pe sine de republica conservativa, in acelui intielesu, că natuinea e decisă a'si conservă si apară tote legile si asiediementele recunoscute si probate că bune si salutarie in monarchia, si că va reforma pe cale totu legale, numai institutiunile despre care se va convinge că sunt stricatióse. Incercarile partidelor monarchice de a returna republica pana acum n'au reusit, atat din cauza că republicanii s'au portat cu destula moderatiune cătra monarchisti, nu că odiniora, candu se persecută unii pe altii cu glontiu si gilotina, că si că insii monarchistii sunt desbinati in trei partide. Asia acum afacerile mergu in Francia cătu se pote de regulat. Gubernulu veghiadia cu mii de ochi pentru prosperitatea poporului; justitia de si nu e perfecta, intrece ince pe a celoru mai multe statueuropene. Industria si comerciulu inflorescu că si mai inainte. Armata Franciei, care se credea a fi sfarmata pe dieci de ani inainte in urmarea cumplitelor desastre din anii 1870-1871, s'a restauratu precum dora nu a mai fostu niciodata, din care causa Bismark si generalii prusso-germani ii si pôrta mare grija, căci se temu de "revanche" (resbunare); dara barbatii de statu, cei i intiepti si prevedatori ai Franciei dicu: Nu revanche, ci pace, căci nu e timpulu. Cu tote acestea chiaru si alte popora credu, că lumea totu va ajunge odata se vedia pe Francia dandu'si in capete cu Germania. Secerisiulu din estimpu a esitu saracu in o parte mare a Franciei; s'a ingrijit u ince de timpuriu, că se se inportă atatea cerealii din strainetate, in cîtu nu numai se inplinesca tota lips'a, dara se si prisosesca. Bani sunt asia de multi, in cîtu capitalistii nu'i mai potu asiedia nici cu 3%, dicemu: trei procente pe anu, candu pe la noi se iau trei si patru procente pe luna. Căta diferența! Acelu prisosu de capitaluri face, că omenii bogati se se arunce in nenumerate intreprinderi, mai alesu de ale industriei mari.

ACADEMI'A ROMANA.

Sessiunea extraordinarie.

Processu-verbalu Nr. 33.

Siedint'a din 2 Iuliu st. v. 1879.

D. Odobescu si Maniu facu o propunere cu coprinsulu urmatoriu:

"Comisiunea de 7 membri alăsa pentru esaminarea cartilor de recompensatu cu premiul Nasturelu Herescu seri'a b, in sessiunea generala din 1880, si compusa din

d-nii I. Ghica, N. Cretulescu si Anastasie Fetu dela secțiunea științifica; D. Sturdza, G. Baritiu si N. Ionescu dela secțiunea istorica, si N. Chintescu dela secțiunea literara, se se complectedie cu alti doi membri, avandu-se in vedere că cele trei secțiuni ale Academiei se fia egalu reprezentate in sunlu comisiunei.

"Acesta comisiune de nove membri va avea se propuna, nu numai o carte pentru premiul Nasturelu, ci si inca una cu continutul științific, pentru premiul Lazar, si o a treia cu continutul literar pentru premiul Heliade Radulescu.

"Catesi trele aceste premii se voru acordă in sessiunea generala a anului 1880, remanendu pentru decernarea marelui premiu Nasturelu de 12,000 lei anu 1881.

"Aceste trei concursuri fiindu stabilit pe calitate ce esista relativu intre publicatiunile anilor la cari ele se referu, Academii'a nu se pote dispensa pe viitoru de ale decerne pe totu anulu."

Acesta propunere, luandu-se in discussiune, d-lu Alecsandri sustine ca marelul premiu Nasturelu nu trebuie amanatu pe altu anu decatul acela pentru care a fostu anuntiatu adeca 1880, si nu vede nici unu inconvenientu că premiele se fia numerose in acelasi anu.

D. Laurianu arata, că amanarea premielor Nasturelu este o consecintia frîsca a schimbarei epocii anuale la care se tîne sessiunea generala. De ore-ce prin sessiunea extraordinara in care ne affamam amu anticipat u asupra epocii inseminate estimpu pentru concursuri, noi nu le potem judeca in anulu 1879, ci ele remanu pe primevăr'a a. 1880. Asemenea si cele anuntiate pentru toamna 1880 se voru amană pentru primevăr'a 1881.

D. Stefanescu cere că se se admite in data primă parte a propunerei, alegîndu-se inca 2 membri din secțiunea literara; éra insa si comisiunea astfelu complicita va chibzui asupra celoru-lalte puncturi ale propunerei.

Acesta idea se admite si procedendu la votare, prin bilet, se alegu cu majoritate, d-nii G. Chitiu si Al. Romanu, spre a face parte din comisiunea pentru esaminarea cartilor de premiatu in 1880 cu premiele Lazar, Heliade-Radulescu si Nasturelu.

D. Chintescu cu Sionu propune a se complecta si comisiunea pentru cercetarea traducerilor din autorii eleni cu alti doi membri, precum s'a facutu si la comisiunea pentru traducerile din latinesce. Se adopta si se alegu d-nii I. Ghica si A. Odobescu ca membri ai comisiuniei pentru cercetarea traducerilor din autorii eleni.

D. Hodosiu presinta din partea autorului a dou'a fasióra din opulu intitulatu *O lacrima fierbinte* a d-lui Iosefu St. Siulutiu. Se primește cu multumire.

D. presedinte aduce aminte că de ore-ce in ultim'a siedintia s'au aprobatu de catra Adunare compturile presentate de delegatiunea anului trecutu, conformu art. . . . din regulamentu:

Se afia adi la ordinea dilei alegerea nouei delegatiuni, precum si a oficiului de secțiuni.

Siedint'a se suspende pe unu patru de ora pentru consultatiuni, apoi presedintele cetindu art. . . . din statute relativu la alegerea presedintelui si a trei asessori vice-presedinti, fia-care din cîte o secțiune diferita, se votâdă prin bilet.

Resultatul votului da, in majoritate absoluta:

Că presedinte d. Ioanu Ghica.

Că asesori (vice-presedinti), d. George Sionu, din secțiunea literara; d. D. A. Sturdza, din secțiunea istorica si d. P. S. Aurelianu din secțiunea scientifica.

Acesti patru d-ni membri sunt proclamati in calitate respective pana in sessiunea anuala a anului 1880.

Se procede la votu cu bilete pentru alegerea secretariului generalu. D. Odobescu intrunindu doue treimi din voturile membrilor presenti e declarat secretariu generalu alu Academiei romane si si ia locul in atare calitate.

D. I. Ghica multiamesce adunarii de onore ce ia facutu prin repetitiile ei alegeri că presedinte si declara că interesele Academiei ii sunt si ii voru fi totudeauna mai scumpe de cătu ale sale proprii.

D. Odobescu la rendu seu multiamesce pentru sarein'a grea ce i'sa incredintati si pe care ince se va sili a o sustinere in conditiunile ce ii impune noua organisatiune a Academiei romane.

Dupa acestea membrii se inpartu in secțiuni spre a face alegerie oficiului speciali.

Redeschidiendu-se siedint'a generala peste o jumate de ora, secțiunea literara, prin alaturatul procesu-verbalu Nr. . . . arata, că si-a constituitu oficiul alegendu pe:

D. V. Alecsandri, de presedinte.

D. A. T. Laurianu, de vice-presedinte.

D. B. P. Hasdeu, de secretariu pe 7 ani.

Secțiunea scientifica face o comunicare de aceeasi votare prin anexatulu aci raportu, din care se constata că si-au alesu pe:

D. Cretulescu de presedinte.

D. Em. Bacaloglu de vice-presedinte.

D. Gr. Stefanescu de secretariu pe 7 ani.

Totu prin acestu raportu secțiunea științifica propune pentru complectarea secțiunei că membrii ai ei pe d-nii N. Teclu si Paulu Vasici.

D. V. Maniu, secretariu alu oficiului secțiunei istorice, cerendu cuvantul arata, că acesta secțiune nu s'a potutu constitui nefindu astadi in numerulu regulamentar spre a face alegeri, si ca membri adi presenti, declară, că deca nu se va potea face adunare in numeru suficientu alu membrilor, pana la sferisitulu actualei secțiuni, oficiul va remanea compusu in modu provisoriu, pana la viitora secțiunea generala din Maiu.

D. G. Baritiu că presedinte, si

D. V. Maniu că secretariu, de ore-ce vice-presedinte d. Odobescu a trecutu in calitate de secretariu generalu alu Academiei.

Se ia actu de acesta declaratiune.

Se pune la votu cu bile alegerea D-lui N. Teclu, carele intrunindu numerulu de voturi cerute se proclama membru alu Academiei Romane.

Despre calitatile si meritele d-lui dr. Paul Vasici din Timisióra, vorbescu pe rendu d-nii P. S. Aurelianu si Dr. An. Fetu, carele invita pe d. Baritiu a schitá in trasuri rapedi lung'a si meritóri'a activitatea scientifica a acestui veteranu alu sciintiei medicale printre romani si totu-deodata zelulu ce elu a depus pentru infinitarea si sporirea scóelor printre romanii din Banatu si din tóte Transilvani'a. D. Dr. Paul Vasici, intrunindu numerulu de voturi cerutu, este proclamatu membru alu Academiei Romane, care prin acésta votare si-a complectat numerulu de 36 membri cerutu de actualele ei statute.

Siedint'a se ridica la 12 óre.

Presedinte, Ioanu Ghica.

Secretariu generalu Odobescu.

Beuturile spirituóse si influint'a loru asupra organismului.

Partea cea mai insemnata, in care se concen-tréia influint'a beuturilor spirituóse este Alcoholulu. Acesta se afla in deosebita cantitate in fia-care beutura intrata in folosint'a publica. Sub numele alcoholu se intielege o fluiditate chimica, pregetita pe calea fermentatiunei si a destilarei, din materiele cari contine sacharu si amilu. Este o fluiditate incolora, care evaporézia forte usioru, are mirosu placutu de spirtu si gustu ardietorius; la 78-o C ferbe, nici in cea mai mare receala — 100° nu inghiatia. Aprindienduse arde cu flacara verde-albastria; ap'a o primesce lacomu si cu aceea se amesteca usioru.

Fluiditatile cari contine alcoholu, se numesc beuturi spirituóse.

D'intru acestea dupa contienerea cantitatei de apa, mai multa séu mai puçina, se afla in negu-tiatoria:

a) Celu mai curatu spirtu — Spiritus vini rectificatissimus, in 100 parti contiene 90% alcoholu.

b) Spirtu curatitú seu rectificatu — Spiritus vini rectificatus, cu 80% alcoholu.

c) Spirtu dilutu — Spiritus vini rectificatus dilutus, cu 60% alcoholu.

d) Spirtu de bucate — Spiritus frumenti, preparatu parte din bucate, parte din cartofi pe calea fermentatiunei si a destilarei; acesta contiene 20—40% alcoholu. In acestu spirtu, din care prin mestecere cu apa se face vinarsulu, se coprind A mylalcoholu (Fuselöl), care fiindu in cantitate mare, dà vinarsului unu mirosu forte greu si neplacutu.

e) Spirtu seu vinarsu de pome — Spiritus fructuum, facutu prin fermentatiunea si ferberea pómelor.

Afara de aceste mai sunt inca: Rhum, esentia de punciu si mai multe specii de vinarsuri dulci, cari tóte contine alcoholu.

f) Vinu — Vinum. Acesta este productulu de fermentatiune alu sucului storsu din struguri; trebuie se fia fluiditate transparenta si curata, apoi din caus'a materieloru pigmentóse, cari se coprindu in struguri, colórea ori este deschisa ori intunecat urosiateca, palida sau multu puçinu galbena, Gustulu este deosebitu si depinde mai cu séma dela contienerea cantitatei alcoholului, sacharului si acidelor.

Vinurile de sub clima mai calda sunt mai dulci, pentru-cà coprindu mai multu sacharul, candu cele de sub clima mai rece sunt acre.

Din partile pe care le contine vinulu, cea mai insemnata este alcoholulu; in vinurile nóstre se afla 8—25%, acesta decide asupra tariei vinului. Se coprindu mai incolo in vinu: apa, zaharu si deosebite acide, d. e. acidu phosphoricu, care in vini are mare insemnata, acidu de vinu, acidu citricu, acidu de mere si acidu carbonicu. Celea cari continu acidu carbonicu se numesc vinuri spumegatore seu ferbetore, d. e. vinulu de Champaigni'a, de Rinu, vino d'Asti, precum si celea ferbetore pregetite prin maiestria. Acidu etannicu continu vinurile rosii, d. e. celu de Bud'a.

D'in sedimente, trevere seu drojdii asiediate dupa fermentati'a vinului pe fundulu vasului, totu pe calea amintita se preparézia spiritulu seu vinarsulu de trevere = Spiritus ex fecibus vini.

g) Berea—Cerevesia. Fluiditate spirituósa preparata prin fermentati'a si ferberea orzului, la care vine adausu si hemeiu. Contine: apa, alcoholu ($1\frac{1}{2}$ —4%). La noi cea mai tare bere abea are mai multu alcohol decat 8%, acidu carbonicu, sacharu, acidu lacticu, acidu aceticu, albumina, ciru de amilu, amareala de hemeiu si oleu etericu.

Din caus'a acestoru parti continentore, berea

nu numai că e in cátva iritatóre, dara inca este si nutritóre.

Beuturile spirituóse si cu acelea alcoholulu luanse in cantitate mai mica, in stomachu causédia iritare si hyperemie locale, si asia sporinduse succurile de mistuire, ajuta multu la mistuirea mancarilor. De acolo intra prin vasele capilaru din peliti'a stomachului directe in sange si cu circulatiunea acelui inprastianduse in intregu corpulu, produce iritare universală in tóte organele. Cu deosebire influentiá asupra sistemului nervosu, asupra musculaturei si a circulatiunei sangelui. In renunchi formanduse mai multu urinu, cantitatea acestuia se sporesce. Asemene se perde mai multa apa, atátu prin plumani, precum si prin pele. Alcoholulu, parte prin respiratiunea aerului din plumani, parte prin urinu, fára nice o schimbare parasesce organismulu; parte din elu se formédia aldehidu, acid aceticu si acid formicicu (Formycilsäure) si in fine arde că acidu formicinu si acidu carbonicu. Se subintielege că acésta ardere se intempla pe langa folosirea apei din organismu.

Prin acésta transformare a alcoholului se consuma o parte insemnata a ocsigeniului.

In substantia creriloru, a meduvei spinarei, in plamuni, in celulele ficatului, ale glandulelor de mistuire, precum si in cele ale canalelor urinului din renunchi — causédia iritare si hyperemie. Iritarea va fi urmata cu slabire de potere, acésta slabire inse se desvolta pe incetu. Intaiu celulele nerviloru sensibili devinu paralitice. Misicarea musculaturei devine neregulata. Pricepera si cugetarea sunt false; expresiunile si vorbirea impedeate.

(Va urmá).

Post'a redactiunei.

— Oradea 9 Oct. Cátu mai curendu. — De langa Oradea: Despre dominiulu dela Beiusu. Asteptam alti informatiuni si mai esacte, că-ci cestiunea este grava. — Brasovu 6 Oct. Inca nu; patientia; că-ci va urma de siguru. — Lugosiu 4 Oct. Cu mare placere, daca nu ne ar inbuldi atatea materii; dara ii vine tempulu. — Toporouti 4 Oct. Gratias.

Cursuri de Bucurescu in Lei noi (franci).

27 Septembre.

Obligatiuni rurali din 1864 cu 10% 1. 103.1/4 b.
Imprumutul Oppenheim din 1866 cu 8% 104.—
Obligatiuni de imprumut dominiale din 1871 cu 8% 104.—
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7% 100.—
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7% 92.1/2 ”
Imprumutul municipale nou (alu capit.) din 1875 cu 8% 101.1/2 ”
Fondul de pensiuni (per 300 l. a.) cu 10% 185.—
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5% 36.60
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6% 96.75
Daci'a, Compania de ascur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8% 195.—

SPIRTU ARTRITICU

inventatul de Heinrich Bloch in Eger (Boem'a), recunoscutu presto totu că medicina cea mai sigura contra sioldinei si reumatismului, aplicandu in 24 de óre si freandu cu ea partile dureróse, sioldin'a si reumatismulu incétu cu totulu. Pretiul unei sticlitut este de 60 cr. v. a.; tramisa cu posta la comanda, sau pe langa assignatiune 66 cr. v. a. Celor care ilu voru luá spre vendare in commisione, li se dă unu rabatu corespunditoru. In tóte cettile mai mari se deschidu depositore. Am in possessiunea mea mai multe mií de ateste si scrisori de multiamta pentru precentul'acestei medicine. Comandele se executáde totdeauna cu intorecerea postei in modulu celu mai conscientios.

Heinrich Bloch in Eger (Boem'a)

proprietař alu medalie de auru pentru arte si sciintia.

In calitate originala se afla: in B-Pesta la Josif Török, Timisióra la Ernest Járomisz, Stefanu Tárcsy si C. M. Jahner la „Regele ungurescu“ in Pojón la Felenek Ferenc si la Soltz Reszo la „St. Marton“ in Szeghedin la Barcsai Caroly, Makon Josef si Csikós N., in Zagrabia la Mittlbach Zsigmond, in Eszek la Dienes J. C., in Sibiu la Morscher W. Fr., in Brasovu la Stenner J. la „leulu de auru“, in Clusiu la Székely Miklos si la tóte farmaciele mai mari din tiéra si strainetate. (90) 9—10

Concursu.

Comitetul pentru edificarea bisericei gr.-cath. romane din comun'a Baiutiu situata in Salagiu, dieces'a Gherlei, protopopiatulu Basesciloru, a decisu a o edificá prin intreprresa. Spre acestu scopu se publica concursu de licitatiune minuendo, pe 12 Octobre a. c. st. n. in Baiutiu. Intreprindetorii sunt invitati, că pe langa depunerea de 10% că vadiu se se presente si cu planurile loru proprie si devisu de spese. Marimea bisericei este a se computa pentru 1500 de suflete. Baiutiu la 24 Sept. 1879.

Georgiu Pap,
presedintele comitetului.

Anul abonamentului se începe cu 1-ma Octombrie c. v.

Fóia beletristică, scientifică și literară cu ilustrații

apare in Sibiu sub redactiunea d-lui Iosif Popescu, in editura d-lui W. Krafft la 15 si ultima fiă-cărei lună în fascicule de căte 2 căle.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria.	Pentru România.
Pe 1 an . . . 6 fl. — cr.	Pe 1 an . . . 16 lei noui.
" 6 luni . . . 3 " — "	" 6 luni . . . 8 "
" 3 " . . . 1 fl. 50 " . . . 3 " . . . 4 "	" 3 " . . . 4 "

Prețul abonamentelor se poate trámite din Austro-Ungaria prin asign. postale, din România în bilet hipotecare si in marce postale.

Abonamentele se fac la

editorul W. Krafft in Sibiu, la birourile postale si la librării.

Fóia va aduce in colónele sale articuli de știință cu scop de a instrui pe cettori in tóte direcțiunile cugetării omenești, se va sili a răspândi in public acele cunoșințe, care sunt nedispensabili atât pentru individi, cât și pentru națiuni întregi, de căte-orí si vorba de un adevérat progres in civilizație. In partea beletristica se vor oferi publicului, mai cu samă secșului frumos, o lectură nu numai distragătoare, ci și utilă, căreia să nu-i fă străine nici principiile estetice, nici regulile bunului gust. Fóia va trata materii literare din cele mai interesante, având pururea in vedere originalitatea obiectelor si a cugetării, puritatea limbii si chiaritatea modului de a scrie. Ilustrațiunile vor coréspunde asemenea așteptării onor. public.

Din anii premergători al fóiei „ALBINA CARPATILOR“ se află exemplare la W. Krafft in Sibiu cu prețurile următoare:

Tom. I constător din 30 căle cu prețul de . . . 3 fl. séu 7 lei 50 bani.
" II " 30 " " 3 " . . . 7 " 50 "
" III " 48 " " 5 " . . . 12 " 50 "

Emanhata din partea primei colectii medicinale din Germania si concesionata din partea inaltei c. r. locoteniente din Ungaria, pentru eminența sa aplicare

în fóia beletristică, scientifică și literară cu ilustrații, fóia cuhie impreuna cu soldinii, reumatismului (in extremitati si spine), fociunii si inflame extremitati de vine, inflame extremitati si jungluri. In Iasi la farmacia d. Engel, Strad'a mare, langa părt'a Curtii; in Bucurescu la farmacia d. Brus; in Belgradu la farmacia d. Dilber; in Cernautu la farmacia d. Alth; in Suceava la farmacia d. Finbert. (92) 5—6

Plastrul universal parisianu

se intrebuintă in contra futuror ranelor, copiuri si infaturi, in contra degeneraturilor la pecioare (ochi de gaina). O cuhie impreuna cu avisul de intrebuitate costa 35 cr. v. a.

Nefasificat se affa de vendare: In Sibiu la magazinul de galanterie a. d. J. F. Schneider; in Bistrița la d. Rudolf Fleischier; in Brasovu la farmacia d. Eduard Kugler; in Clusiu la farmacia d. Johann Wolf si Engel; in Depositorul principal de expeditiune prelunga rabatt corespundetoru se affa in Buda-Pesta la d. farmacistu Josef von Török, Königsasse Nr. 7.

Cu acestu Nr. se inchiaie $\frac{3}{4}$ de anu, adeca 9 luni. Fiindu-că noi ne genamu a trimite diariulu nostru chiaru si la cei mai buni amici ai nostrii, daca nu ni se cere, rogamu pe toti domnii la cátii va fi espiratul abonamentulu cu 30 Septembre st. v., că se binevoiesca a'lui innoi, spre a nu se curma espeditiunea. — La mandatele postale cu care se trimitu banii, ne permitemu a observá, că dosulu cuponului, unde se inscrie sum'a si adres'a intréga, e destinat si pentru alte informațiuni necessarie. Apoi fiind-că mai multe sute de localitati din aceeasi tiéra au acelasius nume prea adesea cauta se se arate si numele districtului, comitatului, ori alu vreunei cetati sau urbi invecinate.